

Den Norske Kirke
Botne prestegjeld
Holmestrand

Holmestrand 01.09.2008

Det kongelige kultur- og kirkedepartement

200800738 4.9.08
ki-501

STYRKET DEMOKRATI I DEN NORSKE KIRKE

Uttalelse fra:

Holmestrand kirkelige fellesråd
Botne menighetsråd
Holmestrand menighetsråd
Hillestad menighetsråd

Rådenes innledende kommentarer:

Vi finner det nyttig at det i innstillingen oppsummeres forslag og innspill som har fremkommet i tidligere NOU – er og utredninger. Dette gjør det enklere for de lokalkirkelige råd å ta stilling til konkrete forslag.

Dette er også en side av demokratiproblematikken i Kirken. Kirken er topptung og fungerer sett fra menighetsrådet og fellesrådets side (lokalkirken) som en omvendt pyramide. De store og viktige reformforslag og utredninger kommer som følge av sentralkirkelige initiativ eller fra stortinget. De folkevalgte organer i Kirken lokalt har i meget liten grad hittil deltatt direkte i Kirkens OU – arbeid.

Vi konstaterer at dette også karakteriserer arbeidet med innstillingen om styrket demokrati i Den norske kirke. Representanter for landets menighetsråd og fellesråd har ikke deltatt i arbeidet. Dette vil kunne svekke utredningsarbeidets kvalitet i manges øyne og forslagene vil ikke ha nødvendig legitimitet.

Vi peker i denne forbindelse på at *uten involvering intet demokrati*.

Vi vil også peke på at departementet har sendt innstillingen ut på høring slik at landets menighetsråd og fellesråd fikk postsendingen etter at møtevirksomhet i første halvår var avsluttet og ferietiden innledet. Høringsfristen er satt til 1. september. Pr 1. september er det mange råd som ennå ikke har hatt sitt første møte. Drøfting av innstillingen, utarbeidelse av uttalelse og kirkepolitisk behandling av saken i lokalkirkens råd tar også tid. Vi erfarer derfor nå at det er mange av landets menighetsråd og fellesråd som får for liten tid til behandling av saken. Vi vil peke på at sakens viktighetsgrad tilsier en annen tidsplan for høringsrunden enn den departementet har valgt. De demokratiske grunnprinsipper om involvering og deltakelse skal som en selvfølge prege et departements praktiske arbeid i slike saker. Vi anser det som et vesentlig demokratisk forhold at arbeidet med forslagene ikke i ettertid kan kritiseres for å være preget av hastverk.

Vi vil peke på at innstillingen ikke drøfter at de lokalkirkelige råd mangler formelle saksveier til bispedømmeråd, kirkerådet og kirkemøtet i saker en er opptatt av. Innstillingen tar opp kirkelig representativitet, men berører i liten grad de forvaltnings- og administrative sider som

vil følge av endret representativitet. Innstillingen tar heller opp at kirkeloven av 1996 nå har hatt 10 års jubileum og i betydelig grad medført styrking av det lokalkirkelige demokrati.

Holmestrand menighetsråd tilføyer:

Holmestrand menighetsråd slutter seg til de forslag som arbeidsgruppen legger fram. Rådet vil allikevel påpeke at et styrket demokrati i Den norske kirke vil måtte omfatte mer enn valgordninger og tiltak for større oppslutning om de kirkelige valg. Det er selvfølgelig viktig, men den store, tradisjonstunge organisasjonen "Den norske kirke" trenger involvering, mulighet for påvirkning og utvikling av eierforhold hos sine medlemmer og tillitsvalgte på grunnplanet / den lokale kirke. Demokrati forstås og utvikles i lokalsamfunnet – også i samarbeid med de kommunale myndigheter. Innstillingen tar ikke opp dette perspektiv godt nok.

I dag vil tillitsvalgte i menighetsråd føle avmakt og stor mangel på reell innflytelse og demokratiutøvelse. Det er dette som blir den store utfordringen for en "Folkekirke" fremover.

Vi foreslår også i denne sammenheng en nennsom fornyelse av språket. Som et eksempel hører **leg** og **lærd** hjemme i en tid da få hadde studert. Språket betyr mye for demokratiet. *Kort sagt:* Utredningsgruppen burde ha lagt en mye bredere tilnærming til grunn ved tolkningen av mandatet.

Hillestad menighetsråd tilføyer:

Høringsfristen er for kort. Det svekker innstillingen og er lite demokratisk at ikke menighetsråd og fellesråd har vært representert i arbeidet.

Hillestad menighetsråd er positiv til:

- at stemmerettsalderen senkes til 15 år
- at det kirkelige valget skjer samtidig med annet offentlig valg, men i adskilte lokaler, gjerne i kirken hvis den ligger nær
- at det trengs god informasjon på forhånd og at det ikke blir for kompliserte regelverk og prosedyrer knyttet til valget
- at Kirken sentralt og lokalt må få ressurser til å gi medlemmene informasjon og opplæring slik at demokratiet tuftes på kirkens grunn - og trosplattform

Hillestad menighetsråd vil for øvrig slutte seg til uttalelsen som Tunsberg bispedømmeråd har utarbeidet.